

Informations générales

DateIXe- début Xe s. extrait situé sous le règne deWahrām V Languepersan Type de contenuTexte historiographique

Comment citer cette page

Projet ANR TransPerse (CeRMI, CNRS); projet EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle).

Consulté le 18/12/2025 sur la plate-forme EMAN : https://eman-archives.org/TransPerse/items/show/315

Informations éditoriales

Éditions- Traduction persane (Bal'ami)

Tārīḥnāmah-'i Ṭabarī / girdānīdah-'i mansūb bih Balʿamī ; bih taṣḥīḥ wa taḥšīyah-'i Muḥammad Rawšan. Téhéran : Surūš, 2001, 5 vol. (1320, 1905 p.), Bibliogr. p. [1901]-1905. Index.

- Traduction allemande partielle:

Nöldeke, Th., Geschichte der Perser und Araber zur Zeit der Sassaniden aus der Arabischen Chronik des Tabari, Leiden, 1879, réimpr. 1973.

- Traduction française:

Zotenberg, H., Chronique de Tabari, II, Paris, 1869, Partie II, Chapitre XXI, p. 105-109.

- Traduction anglaise:
- . Bosworth, E., The History of al-Ṭabarī. The Sasanids, the Byzantines, the Lakmids, New York, 1999.
- . traduction anglaise du passage sur Bosworth: cf. Greatrex, G., Lieu, S. N. C., The Roman Eastern Frontier and the Persian Wars (AD 363-630) II. A Narrative Sourcebook, London, 2002, p. 36.

Références bibliographiquesà compléter

Khalegi-Motlagh, D., «<u>Amīrak Bal'amī</u>», Encyclopaedia Iranica I/9, Costa Mesa, 1989, p. 971-972.

- Zadeh, T. «al-Bal'amī», The Encyclopedia of Islam, New Edition, III, Leiden, New York, 1986.

(voir le lien) Référence à vérifier

Liens

- Traduction française par H. Zotenberg, <u>Chronique de Tabari, Tome 2</u> (en libre accès sur Archive).

Indexation

Noms propres<u>al-Mundhir b. al-Nu'mān, Arabes, Khāqān, Khātoun, Khusrō, Narseh</u> (général des Perses), Nu'mān, Perses, Turcs, Wahrām V, Yazdgird Ier

Traduction

Texte

Partie II, chapitre XXII Histoire du règne de Wahrām Gūr.

[trad. Zotenberg, p. 118] Le premier qui le salua du titre de roi fut ce Kesra qui tenait le pouvoir. Il dit: «Ô roi, le pouvoir t'appartient.» Alors le mobed suprême le salua, ainsi que tous les Perses, qui-le reconnurent. Wahrām saisit le pouvoir, resta sur le trône pendant sept jours, et chaque jour il donnait audience au peuple et lui faisait de bonnes promesses. Ce jour-la, Wahrām avait vingt-trois ans. Le huitième jour, il renvoya Mundhīr avec son armée, et lui donna d'immenses richesses. Mundhīr eut le gouvernement des Arabes, et après lui son fils No'mān. Wahrām exerçait la justice envers ses sujets, les laissait venir librement à lui et faire ce qu'ils voulaient. Il n'imposa aucune obligation à aucun des sujets et des soldats, et il passait son temps dans le plaisir et dans la joie, et le gouvernement chômait. [trad. Zotenberg, p. 119] Les rois qui règnaient autour de la Perse convoitaient le royaume de Wahrām. Au bout de sept ans, le roi des Turcs, nommé Khāgān, vint avec une armée de deux cent cinquante mille Turcs, franchit la frontière de la Perse et y commit de grands ravages. Quand il s'approcha de la Perside, les Grands, les mobeds, les savants et les sages, en grand nombre, allèrent trouver Wahrām, lui firent des reproches et dirent: «Tu es adonné au plaisir, à la chasse et aux divertissements, de façon que ton royaume est ruiné. Le roi des Turcs est venu, s'est emparé des frontières de ton royaume, massacrant et pillant. Maintenant il faut absolument réunir l'armée et aller au-devant de l'ennemi en toute hâte.» Wahrām leur dit: «Dieu est miséricordieux, il ne me livrera pas aux mains de l'ennemi.» Et il ne fit pas ce qu'ils demandaient. Ils sortirent d'auprès de lui et dirent: «Cet homme a perdu la raison, par suite de la peur qu'il a de l'ennemi qui est venu.» Wahrām continua de se livrer à la joie et au plaisir. Puis, quand l'armée turque approcha, il établit son frère Narsēh lieutenant de l'armée, et lui-même partit pour la chasse (...).

Traducteur(s)Hermann Zotenberg

Description

Analyse du passageà compléter

Il existe plusieurs éditions de la traduction en persan par Bal'ami des "Chroniques

de Tabari".

Le choix de l'édition de Mohammad Rowsan du texte de Bal'ami est lié à la richesse de ses notes et commentaires basée sur ...

Dans la traduction en persan la numérotation des chapitres est inexistant. Les correspondances avec la traduction française de Chronique de Tabari se fait toutefois à partir du titre et du contenu des chapitres.

Ainsi cette partie corresponds au chapitre XXII de Chronique, traduit en français par Hermann Zotenberg, qui a d'ailleurs utilisé la traduction persane de Bal'ami comme base de sa traduction! ...

Édition numérique

Vérification et relecturePoupak Rafii Nejad

Éditeur numériqueProjet ANR TransPerse (CeRMI, CNRS) ; projet EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle).

Mentions légalesFiche: Projet ANR TransPerse (CeRMI, CNRS); projet EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution – Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR).

Notice créée par <u>Poupak Rafii Nejad</u> Notice créée le 16/07/2021 Dernière modification le 01/07/2022

پادشاهی بهرام گور

چون بهرام گور بن یزدجرد بن بهرام بن شاپور بن بهرام بن نرسی بن هرمز بن شاپور بن اردشیر بن بابک بر تخت نشست و تاج بر سر نهاد، و کس را نپرسید، نخستین کسی که بر وی به ملکی سلام کرد آن کسری بود که او را مَلِک کرده بودند، و گفت: این مُلک ترا سزا است، از مشرق تا مغرب ترا سزاوار تر است. و موبدان موبد بر وی سلام کردند و او را بپسندیدند، و بهرام ملک بر وی سلام کردند و او را بپسندیدند، و بهرام ملک بگرفت، و هفت روز هر روزی بنشست و خلق را همی بار داد و ایشان را و عدههای بگرفت، و هفت روز هر روزی بنشست و خلق را همی بار داد و ایشان را و عدههای نکو داد.

و پهرام آن روز بیست ساله بود. و روز هفتم مُنذر را باز گردانید و چندان خواسته دادش که اندازه پذیر نبود، پسرش را نعمان همچنان خواستهٔ بسیار داد، و همه سپاه را بر مقدار؛ و مُلک عرب مُنذر را داد، و از پسِ او پسرش را داد، نُعمان بن المُنذر، و با ۱۰ سپاه باز گشتند. و بهرام بر رعیّت داد بگسترد و ایشان به رای خویش دست باز داشت تا هر چه خواستند کردند، و بر کس از رعیّت و سلطان هیچ انکار نکرد و خود به لهو مشغول شد تا رعیّت و مملکت ضایع شد، و ملکانِ گرداگرداندر ملک او طمع کردند و چون سرِ هفت سال ببود، مَلِک ترک، خاقان، بیامد با دویست و پنجاه هزار مرد از سپاه ترک، و به حدِّ عجم آمد و ویرانی کرد بسیار، و به پارس نزدیک آمد. ۱۵ پس مهتران و موبدان موبد پیش بهرام اندر شدند و او را ملامت کردند و گفتند: تو به

لهو مشغول شدی و صید همی کنی تا مملکت به باد دادی و تباه شد، و مَلِک ترک آمد و اطراف بگرفت و کشتن و غارت کرد و فسادهای بسیار، اکنون چاره نیست از گرد کردن سپاه و پیش او شدن به حرب.

بهرام ایشان را گفت: خدای رحیم است و مرا به دست دشمن نسپارد؛ و ایشان را اجابت نکرد چنانکه ایشان خواستند، چون از نزدیک وی بیرون آمدند، گفتند: این مرد را عقل نیست، یا از دشمن بترسید بدین غافلی و با وی حرب نخواهد کردن و پیش وی نیارد رفتن. و بهرام همچنان به لهو و طرب مشغول بود. پس چون سپاه ترک نزدیک آمد، بهرام نرسی برادرش را بر سپاه و پادشاهی خلیفت کرد و خود آهنگ صد کرد.